

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05440

NIT KEYN SAKH

Ab. Abelson

*Permanent preservation of this book was made possible
by Emily & Frank Tall
in honor of
Martin & Faye Tall*

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

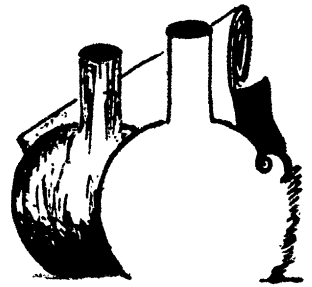
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ניט קייז סאך

אבע אבליסאן

ניט קיין סתם

פארלאג „אידיש“
ניוהיי ווען קאנג.
1941

Copyright 1941

By

AB. ABELSON

656 Washington Avenue

New Haven, Conn.

 209

שער־בלאט — ל. סאפּרין

געזעצט: י. בוראקאָוו צעבלעטערט: דוד סעלצער

געדרוקט אין דער פּראָמפּט פּרעס, 118 פּערמע עוועניו, ניו יאָרק, נ. י.

ליד דו מיין :

דיין גוירל —

א בוים אין מיטן מידבאָר ;

א גראַז אין שפּאַלט פון פעלוז.

מײן אומדן

איך בין פון איינזאמקייט געפאנגען.
אין מידבאָר ברומט אין ווינט אַ בוים, —
עלגט זיינען אויך די קארן-זאָנגען.
זיי זינגען אויס צום הימל דעם פאַרגיין.

איד וויל ניט קיין סאך

איד וויל ניט קיין סאך :

איבערן קאפ א דאך,

דעם נאָרטן פארזייט,

אין קאסטן א ברויט,

דעם נייסטן בוך,

אן אַנשטענדיק שוך,

אן אָוונט פון פרייד,

אן לעכער א קלייד.

דאָס, און נאָך א זאך,

איד וויל ניט קיין סאך.

מײן פאָטרעט

נאָך אלס קינד האָט מיך די נויט געהאלטן אין איר שוים,
ניט אָפגעלאָזט פון זיך קיין איינציקן שפּאַן.
איך האָב פיל יאָרן איינגעשלאָנגען, בין געוואָרן גרויס
און די נויט שפּילט נאָך אלץ מיט מיר זיך ווי אַ קלאָון.

דורך וועלט, מײן לעבן פליסט זיך שנעל ווי אַ וואַסערל צום יאָם :
אין שטיל־קייט און אין שטורעם־קאָמף, צווישן ליכטיקייט און טונקל.
אַ בילד — קאָלירפולע פּאַסירונגען מיט פּופציק יאָרן אַרומגעצאַמט —
קיכאָטיש אַ באַפליגלטער שטיי איך אַף דעם אין ווינקל.

מיין אומרו

מיין אומרו, ווי א ווילדער פערד,
לאָזט ער זיך ניט צאָמען —
יאָנט ער זיך אויף גאָר דער ערד.

מיין אומרו, ווי א ווילדער פערד,
מיין פארזייטן גארטן ער צעשמערט,
מיך פארצערט אין פלאַמען.

מיין אומרו, ווי א ווילדער פערד,
לאָזט ער זיך ניט צאָמען.

הארץ און געדאנק

הארץ און געדאנק — לירע און שווערד.
אויג — יאם אָן גרונט און אָן ברעג —
יאָגט זיך דער שווערד איבער דער ערד.

הארץ און געדאנק — לירע און שווערד.
דער יאם, די רן מיר צעשטערט,
די לירע, שניידט ווי אַ זעג.

הארץ און געדאנק — לירע און שווערד:
אויג — יאם אָן גרונט און אָן ברעג.

קאן איך ניט דעם הימל גרייכן

אויבן הימל, ערד פון אונטן —
דער מענטש, אף ערד מיט טראַט געזונטן,
נאָר מיד, צום הימל ציט.

קאן איך ניט דעם הימל גרייכן,
טרעט איך ניט אף ערד —
שוועב איך אום צווישן הייבן.

קאן איך ניט דעם הימל גרייכן —
איך שטייט אין רוים, ווי אַ שווערד.

וואוהין ווייטער ?

עס פרעסט די באַן שנעל די מילן
און מיין לעבן שלינגט די טעג;
מיר בידע יאָגן אין גרויס איילן —
צו דעם סאָף פון אונדזער וועג.

עס יאָגט די באַן — שטאָט איון, שטאָט אויס —
אַט איז שוין די לעצטע שטאָט;
וואוהין ווייטער ? די באַן ווייס,
און איך בלייב אָף גאָט'ס באַראָט.

דער אומרו פון ניריארק

די אומרו פון דער שטאָט ניריארק, איז אַרײַן אין מיין בלוט —
מינע פּיס העלפּן פּאַרהאַרטעווען, אירע צעמענטן, און אַספּאַלטן.
מינע הענט, דרייען צו נאָך אַ שרייפּעלע צום אומרו,
מיין געדאַנק — אַ קליין שפּינדעלע אין דאָד —
דריי איך זיך, מיט אַלץ און מיט אַלעמען, אין ווירבלדיקן קאַראַהאָד.

ניר־אַרְק, זאַג!

ניר־אַרְק, זאַג! בענקסטו נישט נאָך האַיעוואַטעס צייטן?
ווען דיין פּאַנים, איז געווען נרינער וואַלד,
דיינע וואַסערן — אַ "קאַנו" האָט דורכגעשניטן;
אויף דיין בוזעם — נאַטור־מענטש האָט געריטן,
און אַף דיינע הייבקיטן — דער בלויער פּויגל האָט געשאַלט.

הייב אויף דיין אויג

הייב אויף דיין אויג און זע :

א וואַלסנדל שווימט אום.

נייג דיין אויג אַראָפּ און זע :

א שאַטן שליכט אַרום.

שווימט דער וואַלסן אין דער הייך,

לייזט זיך אויף אין טרערן —

קריכט דער שאַטן אַף דער ערד

און וועט באַלד ניט ווערן.

מײן אויג האָט היינט געזען

מײן אויג האָט היינט געזען דעם סאָד פון ווערן,
אין ווערימל, וואָס נלעט זיך צו דער ערד
און אין דער היך, אין אויפבליץ פון אַ שטערן,
אין קערנדל, וואָס פון דער ערד עס יערט.

כ'האָב היינט דעם סאָד פון לעבן טיף פאַרנומען —
פון דער טיפעניש, דעם טויט האָב איך דערשפּירט.
דורך בלוט, איך זע די נייע דוירעס קומען.
ס'האָט דער גאָט פון וועלט־באַשאַף מיך היינט באַרירט.

נאָר שטיקעלעך ערד

מיר זיינען דאָך אַלע נאָר שטיקעלעך ערד,
איז איינער אַ שטאַרקער, זיצט ער אַפֿן פּערד;
דער צווייטער — אַ שטילער, האָט ער קיין ווערט
און מיר זיינען דאָך אַלע נאָר שטיקעלעך ערד.

— מיר זיינען דאָך אַלע נאָר שטיקעלעך ערד —
איז איינער אַ רייכער, האַלט ער אַ שווערד,
איז דעם וואָס איז אָרעם, צו קעמפֿן באַשערט,
און מיר זיינען דאָך אַלע נאָר שטיקעלעך ערד.

מיין כאווער — דער קלוגער געדאנק

זיצן מיר אין א ווינטער-אָוונט אזוי,
אין ווינקל, באַם טישל, אין דער קאפּי —
טרינקען צוזאַמען, אונדזער געטראַנק:
איך און מיין כאווער — דער קלוגער געדאנק.

איך טרינק און טראַכט פון דער וואָס איז מיר טייער —
ווערט אין מיין ברוסט נאָך שטאַרקער דער פייער,
פרעג איך — ווי קאָן איך דעם פייער פאַרלעשן?
ענטפערט מיין כאווער — דאַרפסט זי פאַרנעסן.

רייס איך זי אַרויס פון האַרצן באַ מיר,
לאָז זי אין דרויסן און פאַרקלאַפּ די טיר;
וועט זיך שוין איצט מיין דורשט איינשטילן?
וועט זיך שוין איצט דער פייער אָפּקילן?

נאָר ניין, מיין כאווער פאַרראַט מיר גאָר,
ער זיצט און גלעט אירע שוואַרצע האָר —
איז מיר צו טאָן איין זאָך פאַרבליבן,
האָב איך מיין כאווער פון זיך פאַרטריבן.

בלייב איך אַליין, אָן מיין כאווער-געדאַנק,
ווער איך פאַרטעמפּט, ווער איך נייסטויק קראַנק,
זוך איך מיין כאווער און האָב אים דערזען:
כאַפּ אים און שריי — זאָל שוין זיין ווי געווען.

איך נעם מיין געדאַנק

איך נעם מיין געדאַנק, און וואָרף צו די הימלען,
זאָל ער זיי פאַרכמאַרען ;
און ווי אָף מיין מויעך, זאָל ער הענגען שווער
און פאַרוואַנדלט ווערן —
אין טרערן.

איך נעם מיין וואָרט און וואָרף צו די וואַלקנס —
זאָל עס זיי צעבליצן ;
און ווי אין מיין ברוסט, זאָל דער שטורעם קראַכן
און אָף אַלע וועגן
גיסן רעגן.

איבער די וועגן לאז איד זיך אוועק וואנדערן

איבער די וועגן לאז איד זיך אוועק וואנדערן.
אויף מיינע פלייצעס א פאק —
מיט טעג און נעכט.
אין האנט א האק.
איד וועל אפן וועג,
מיינע טעג און נעכט אה פיצעלעך צעשפאלטן :
זיי אונטערזוכן,
פאנאנדערקלייבן,
צעטיילן.
די שלעכטע, וועל איד ווארפן אין די טיפסטע טהאמען.
די גוטע —
אויף בערג און טאלן פלאנצן.
וועלן אויפגיין, זיך צעבליען און צעוואקסן —
טעג ליכטיקע,
נעכט רואיקע,
מארגנס רויטע
פון מיינע טעג און נעכט —
פארזייטע.

איד לאז זיך אין וועג

פינף און צוואנציק טאָלער איז מיין געלט פארמעג :
אן אלטע „שעווי“ פאר פופצן איד קויה ;
מאך לויז מיינע שטריק און לאז זיך אין וועג,
דורך בערג און דורך טאָלן איד טראָג זיך און לויף.

וויסל איד טעג ארום ערד ארום —
שלינג וועלרער און טייכן אין רויט־בלאָען רוים, —
יאָנט זיך מיין „שעווי“ מיט האַסטיקן ברום,
ווייטער און ווייטער אוועק פון מיין היים.

פון מיזערך צו מיירעוו די זון גליטשט זיך אין לופט
אף סאָפלאָזע וועגן איד שליך זיך אף ערד,
א שטימע א ווייטע פון ערגעץ וואו רופט ;
קלינגט אָפ אן עכאָ : „לעבן האָט נאָך א ווערט.“

יאָג איד אוועק פון אטלאַנטיק מיין בליק —
טראָנט מיד מיין האַרץ צום פאַסיפישן ברעג ;
איד בין שוין אינגאַנצן באַפרייט פון די שטריק,
פריי ווי די זון און אָן ציל איז מיין וועג.

צו דיר

דו ביסט מיין אָנהייב, און ביסט מיין סאָף —
דו ביסט מיר רו, און רויבסט מיין שלאָף;
דו ביסט מיין טרייסט, און אויך מיין צאר,
דו ביסט מיר שוץ, און אויך געפאָר.

פון העלן פרימאָרגן ביז נאַכטיקן שפּעט

ווי באַם אָמער, טוט בעטן דער פרומער באַל־טפּילע,
ווי אין מירבאָר, עס מורמלט דער בלייכער אַסקעט,
טו איך מיר זינגען, די לידער, די שטילע,
פון העלן פרימאָרגן, ביז נאַכטיקן שפּעט.

ווי עס דורשטן די גראָזן אין היצן נאָך רעגן,
ווי דער וואַנדערער, זוכט אַן אָפענע טיר —
זוך איך און דורשט, אַף די איינזאַמע וועגן,
די פאַרבאָרגענע שטעגל וואָס ציט זיך צו דיר.

ברענג צו מיר דיין העלן זומער

ברענג צו מיר דיין העלן זומער,
כ'וועל אים מיט מיין הארבסט פארמירן.
שיין איז די זומער־פויגל,
מיט די הארבסטיקע קאלירן.

א בוים אין הארבסט בין איך, איך ציטער.
דו שטייסט געבונדן — א צייטיק גארב.
דו ציסט מיך ווי די זאנג דעם שניטער,
און גאנצסט מיך ווי דעם סטראף — דער ווערב.

איד בין אן דיר

איד בין אן דיר :
א צווייג אָפּגעריסן פון איר שטאַם,
אן אַרויסגעריסן בלאַט פון בוך,
א כוואַליע אַרויסגעוואָרפן פון דעם יאָם,
א וואַלקן־ברוך —
בין איד אן דיר !

ווי אן אפגעהאקט בוים

דיין פאָנים פול כּיין —
אין רוּיט אָנגעטאָן,
געשטראַלט ווי די זון פון איר טראָן.
פאר דיין ליבע צו מיר
קעמפן בין גרויט,
אזוי ווי פאר אונדזער רוּיט־פּאָן.

כ'האָב געבראַכט דיר אַהיים —
ביסט פאַרשוואונדן אין רוּיט.
פאַרדינגלט פון מיר, האַסטו דיין מיר.
ווי אן אפגעהאַקטער בוים,
לעבן אַ פּלויט —
געבליבן בין איך ווארטן אַף דיר.

מיינע קאלירן

קאלירן פארטאנען אלערליי,
מיר געפעלן נאָר די צוויי:
רויט — קאליר פון האַרץ,
דיין פאַנים — כענעוודיק-שוואַרץ.

שוואַרץ איז אויך אונדזער ברויט —
אונדזער פאַן פון זיג איז רויט.
קאלירן פארטאנען אלערליי,
מיינע זיינען נאָר די צוויי.

מיין שוועל איז געבליבן אומבאטראטן

איך האב א גאנצן טאג געגרייט זיך ווי א כאסן פאר זיין קאלע.
דער שארפער מערץ-ווינט האט געיאמערט — אומעט האט פארשפרייט.
אין אומרו שטארק געציטערט האבן אלע מינע גלידער.
מיטן זיינער האב איך געיאגט דעם טאג וועלכער פארגייט.

געשלאגן האט די פינפטע שאָ — די צייט ווען דו דארפסט קומען.
דער ביין-האשמאשעם איז צוגעפאלן רויט און יאמיק-בלאָ.
איך האב אָנגעצונדן ליכט, א פריילעך ליד גענומען זינגען —
א פרייד אַרומגענומען האט מיין צימער, פארשוואונדן איז די קראָ.

פון האַריוואַנט איז די נאכט אַרויס, דעם טאָג אינגאַנצן איינגעשלונגען.
פון מעטראָפאליטן דער טורעם האט אויסגעקלונגען אַכט.
מיין שוועל איז געבליבן אומבאטראטן — דיין עכאָ נאָר האט
אָפגעקלונגען
און דער רופן פון מיין בענקשאפט האט דער קראָ צוריקגעבראַכט.

פריי ווי אן אדלער ארויספליען

דעם האָז שרעקן וועגן ברייטע —
ער לויפט צוריק צום ענגן קוסט;
מיט שרעק פאר האַריוואַנטן רויטע,
אין דיין קליין וועלטעלע דו רוסט.

רופן דיך איז ניט קיין פולע —
מען בעט ניט די בלום זי זאָל בליען;
דאַרפסט אַליין אויסשאַלן דיין גאולע,
פריי ווי אן אַדלער אַרויספליען.

אז דו וועסט אמאל

אז דו וועסט אמאל
בלויבן זיצן אין טאָל —
נעבונדן אין שטריק —
און וועלן קומען צוריק,
שיק צו דעם האָז,
פון טיף גרינעם גראָז,
די וואַסערלעך — ריינע,
דורך די בערגלעך — קליינע,
שיק צו דעם גריל,
פון כלום דעם מאַטיל,
דעם הודזשענדיקן בין,
דורך דעם וועגעלע — גרין, --
זיי גלויבן וועל איך
און קומען אויף גיך,
באפרייען פון ביזן,
און דיך אויסלייזן.

גיב מיר שאָען

איך האָב שוין פיל טעג,
פיל נעכט,
פיל יאָרן —
אומעמיסקע, בענקענדיקע, גראָע ;
איצט וויל איך שאָען —
גיב מיר שאָען ליכטיקע,
שאָען זוניקע,
שאָען זינגענדיקע.

דער מאַנונג

דער ווינטער איז שוין באַלד פאַרביי,
ער גאַלאַפירט מיט שנעלע טרוט ;
קומען וועט דער גרינער מאַי,
גראַז און בלום און פּרילינג־צווייט.

געדענקסטו יענעם „מיזרעך־באַרג“, —
וואָס שטעכט אין הימל ווי אַ שפיץ ;
די גאָדל־ביימער הויך און דאַר,
און דעם „שלאַפעדיקן ריז“ ? *

פעלד און וואַלד און מיר גאָר צוויי,
פאַרגעסן אַף דער וועלט אַרום :
דורך בערג און טאַלן אין געדריי,
דורך פּויגל־טרעל און בינען־זשום.

פלעגט אינגאַנצן טונקל ווערן,
ליכט אין יאָם האָט זיך דערטרונקען —
אין הימל האָבן גענומען בליען שטערן,
אין שטילקייט פלעגן מיר איינזינקען.

דערנאָך גענומען ווידער יאָגן,
פּאָזע ברעג צום יאָם געקומען ;
כוואַליעם אָן שטיינער זיך געשלאָגן,
פרום מיר האָבן יאָם פאַרנומען.

* אַ באַרג־קייט אין קאַנעטיקוט.

דערציילט זיך מאיסעלעך פון ריזן :
פון רוכעס אין א פעלזן-שפאלט,
פון קאזאקן מיט שארפע שפיוז,
פון דער פרייהייט וועלכע שאלט.

מורמלען כוואליעס פון דעם יאם דעם אלטן,
די שאָען פארלאָפן ווי איין מינוט,
נעמט דער טאָג דעם הימל שפאלטן,
דער מיזרעך ניסט זיך אָפּ מיט בלוט.

„אינדיען וועל"*) דאַרף מען דערמאָנען —
דעם טיפן רים אין לייב פון ערד,
באהאלטן פלעגן מיר זיך קאָנען
פון אויגן, וואָס שניידן ווי אַ שווערד.

שווער אָן יענער צייט פאַרנעסן —
אין אונדזער גרויסער שיינער שטאַט :
ווען דו ביסט אַף איר שוים געזעסן,
און איך מיינע פליגל האָב געהאַט.

*) אינדיאנער קוואַל.

צו אייד, מיינע נאָענטסטע

ווייט בין איך פון אייד, מיינע נאָענטסטע :
— אין מיינ געדאַנק איך טו אייד שטענדיק טראַגן, —
וועלן שטאַרקער נאָך די שטורעמס בושעווען.
וועלן זיי ניט קאָנען מיך פון אייד פאַריאַגן.

צו א געבורט־טאג

(1912 יולי, 1941)

דו שטייסט בא דער גרענעץ פון זעקס און דרייסיקסטן יאָר,
כ'בין געווען דאָרט מיט אַכצן יאָר פריער.
ס'האַרבסטן זיך זומערס, ס'קומען ווינטערס קאַלט, בייסיק.
די וועלט, האָט נאָך יאָרן אָן אַ שיר.

עס וועבן זיך טעג, אין כאַדאָשים און יאָרן
און זיי כאַפן אַרײַן אונדז אין זיך.
מיר רייסן זיך אויס — ווי נײַגעבאָרן,
שפּאַנען פּריידיק, צום לעבן ניר, ניר!

אַז עס פאַרשטעלן אונדז דערנער דעם וועג,
און דעם הימל פאַרשוואַרצט אונדז די קראַ,
צעבליצן מיר אונדזערע פּריידיקע טעג,
פּריי ווערט דער וועג און דער הימל ווערט בלאַ.

מיין טאכטער כאיקע

צוויי אָפּבליצן פון בלאָען פרימאָרגן הימל —
דיינע אויגן.

א רויט פייערדיקע זון —
דיין האַרץ.

אן אומרואיקע,

א האַסטיקע,

פּייל פון בייגן!

ניט הויך ביסטו, נאָר גרויס.

ציסטו לידער פון קלאַוויר:

טענער — מיט פינגער אַרויסקלאַפּן.

שטורעם-לידער פון קלאַוויר —

די שטאַרקסטע בלייבט אין האַרץ ביי דיר.

שווימסטו אום אין גרויסן יאם:

— שעקספיר, לאָרד ביראָן, שעלי —

ברויזיקטיף!

שווימסטו אום אין גרויסן יאם —

פאַראַנקערסט אָבער אַף דעם קליינעם אינדרל פון דין שטאַם.

שטאַלץ דו זינגסט דין ליד אַף אידיש.

מייערקע מיין זון

דיין זיידע שטייט שוין אפן שוועל,
איך ראנגל זיך אין מיטן ;
דו, באם אָנהייב פון דעם מאי,
א קנאַספּ וואָס טוט ערשט בליען.

איך צי פון זיידן די גראָע האָר,
דו ציסט פון מיר די בלאַנדע ;
אכציק זומערס שיקט דער זיידע —
דורך מיר, צו דיר, אָפּ — רונדע.

דיין זיידע איז געפאָרן אַה אַ פּערד
און איך יאָג אין אַן אָטאַ.
פאַר דיר שטייט גרייט אַן עראָפּלאַן,
אין קאַמף, פאַר יאָרן זאַמע.

איך ווייס

(איצקעו)

איך ווייס, מײן מאַטיוו מאַנאַטאַן איז געבאַרן,
טענער צום זינגען האָב איך נײט קײן סאַך.
די ערד גײט אױך שטענדיק די זעלביקע קאַרן,
די טרעלן פון פויגל איז דאָך אױך אײנפאַך.

איך ווייס, מײן פונקט וועט דעם פאַקט גײט צינדן,
עס וועט גײט באַלייכטן די טונקעלע היילן.
דער טאַג קאַן פון וואָך זיך גײט אַרויסבינדן,
דער דעמב קאַן פון קאַרע זיך גײט אַרויסשײלן.

איך ווייס, מײן לײד פאַרברענט מײן אײגענעם שײער.
מײן וואָרט שלאָגט צוריק ווי אין אַ זאַל וואָס איז פּוסט.
די שמעטערלינג פליט פּרײווייליג אַלײן צו דעם פּויער,
און דעם קינד צײט צום שטעכיקן קוסט.

סאַנעט

(מעיוקען)

אויפגעבליצט האַסטו פאַר מיר, מײן כאַווער,
מיט וואַרעם האַרץ און מויעך שאַרף ווי פּײַל.
אַפגעפּײלט האַסטו פון מיר דעם זשאַווער —
כ'האַב אויפגעלויבט צוריק ווי פּײַער־װײל.

כ'האַב אין דיר דערשפּירט מײן אײגן שטורעם,
מײן קאַכיק האַרץ אין דיר האַב איך דערקענט —
זײנען מיר גענאָסן פון אײן פּורעם,
פון לײדנשאַפט די זעלביקע געברענט.

ביידע זײנען ווי דער „סנע“ דער דאָרן,
פּלאַמיק ברענען און ווערן גיט פאַרבּרענט.
אונדז באַזיגן גיט קײן צײט און יאָרן,
גיט שאַטענען אונדז וועלן הויכע ווענט.

ווען ליכט — פּינצטערניש וועט נעמען סאַמען,
וואַרפן וועלן מיר זיך אין די פּלאַמען.

ברודער מיינער

ברודער מיינער —

געשטראַלט האָט איבער אונדז, די פּאָן פון עמעס.

געזען האָט דיין אויג דעם נאָוויס זעאונג:

„און עס וועט זיין אין סאָף פון די טעג.“

און איצט ?

צו דיין האַס און פינצטערניש איז ניטאָ קיין ברעג.

ברודער מיינער —

באַלויכטן אונדז דעם וועג האָבן די צוויי גרויסע פּיער־זיילן :

מאַרקס און לענין —

דעם וועג, דעם באַוואוסטזיניקן, דעם איינציקן.

און איצט ?

עס פירן דיך די אייביקע אָפּנאַרער,

קעגן דייע ברודער, דו ציסט דעם שווערד.

ברודער מיינער —

די קאַרשן־בוים האָט זיך צעפּרייט מיט האַפּענונגען העלע.

די ערד יערט מיט ברויט !

פאַר דיר —

שוואַרצן בלוטיקע קעפּ פון צייטונגען, לינגערישע, געלע —

שוטפים מיט דעם טויט.

ברודער מיינער —
מיר קעמפן איבער דער גארער וועלט, דעם קאמף פאר פעלקער־פריידן.
דעם קאמף — פאר ליכט און ליד און זאט.
און דו ?
לויפסט אונרו נאך, מיט אלע דעמאנאָגן און פאררעטער
און שרייסט: „פאַרראַט!“
ברודער מיינער !

קום באהאלט זיך אין מיין הארצן, גאט!

קום, באהאלט זיך אין מיין הארצן, גרויסער גאט!
מיין הארץ איז שטארק גענוג דיך צו באשיצן —
אָפּגעמעקט האָט מענטש דעם „לא“ פון דיין געבאָט,
וועט ער אויך דיך פון טאָוול אַראָפּקריצן.

קום, באהאלט זיך אין מיין הארצן, שטארקער גאט!
אויסגעלאָשן אין מיין הארצן איז דאָס ליכט,
כאָרעוו האָט דער מענטש געמאַכט זיין אייגן פעלד און שטאָט, —
דער כורבן וועט ניט אויסמיידן אפילע דיך.

קום, באהאלט זיך אין מיין הארצן, אייביקער! —
פאַרהאַרטעוועט מיין הארץ איז ווי אַ קיזל־שטיין;
מענטש צעפלאַמט דעם הימל און דו ליגסט אין שטויב,
דיין באהעלטעניש אַ סאָך וועט זיין פאַר מיר אליין.

אויפן טויט פון א כאווער

פארגניענדיקע פריינט, דאָ און דאָרט ;
עס שיינט שוין מער פאַר אייך ניט אונדזער זון,
דאָך זע איך אייך מאַרשירן אָף דער ערד
און הער נאָך קלינגען אייער ליכטיק וואָרט.

קום, מוישע לייב, זינג פאַר אונדז אויס נאָך אַמאָל —
דיין „גריזעלי דער בער“.
ברענג מיט דעם „גאַסן־פּויקער“,
זאָל ער אויספויקן אונדזער שאַנד און שטער
פון דער „זוינע אונדזער פירערשאַפט“.

און דו, בערטשינסקי, אונדזער דאָקטער־פריינט —
הייל מיך, מיט דינע מאַיסעלעך פון פינסק,
באַצאָלן וועל איך דיר, מיט רופן נאָך אַ מאָל,
און מיט דער פרייד :
וואָס דיין פינסק און מיין דאַל־הינעוו —
אַריינגעריטן האָבן אין מינסק.

פארגניענדיקע פריינט, איך האָב אייך ניט פאַרגעסן.
פאַר דער וועלט איר זייט שוין טויט.
פאַר מיר ?
לעבעדיקע אין קאַמף איר שטייט.

ר א ב ע ר ט א

מיר האָבן געארבעט צוזאמען — געהאמערט, געשניטן,
זוניקע טעג אף דאָר ברויט פאַרביטן ;
ווענט אויפגעשטעלט און אף זיי הייך געקראַכן,
יעדער טאָג האָט אַ שטראַל פון אונדז אָפגעבראַכן.

איין מאָרגן, דער מיזרעך געווען איז נאָך רויט.
די אַרבעט רופט און יאָגט, ראָבערטאָ נאָר שטייט :
— נעם זיך צו דער אַרבעט, געשלאָגן האָט די שאַ.
ס'ענטפערט ראָבערטאָ : איך גיי קיין טאלעוויעראָ !

„מיין טאַטע אַ שפּאַניער, געאַרבעט אין אַ קוילן-מינע,
געגעבן דער וועלט וואַרעמקייט, צוריקגעקראָגן סינע, —
איז געפאלן אין פעלד, אין קאַמף פאַר אַסטוריע —
דאָס שרייבט מיר מיין מאַמע אין אַ בלוטיקער שורע.

„נעם אין אָנדענק מיין האַמער, זאָלסט מיך ניט פאַרנעסן.
איצט וועל איך אַ ביקס צו מיין האַרצן שטאַרק פּרעסן.
אונטערן הימל פון אַוויעדאָ וועט קלינגען מיין ליד.
מיטן באַטאָליאָן פון די „לייבן“ וועל היטן מאַדריד.“

פאַרענדיקט האָט ראָבערטאָ מיט אַ הייסן „גוד באַי“ !
איך בין געבליבן שטיל, נאָר אין האַרצן איך שריי :
— נעם מיך מיט, מיין כאַווער, צום שלאַכט פאַר מאַדריד !
נעם מיך מיט, מיין כאַווער, צום שלאַכט פאַר מאַדריד !

צעקלינגען וועט אין וועלט דיין ליד

און פאלסטו, כאווער, בא מאדריד,
מיט ביקס פארקלעמט אין האנט —
צעקלינגען וועט אין וועלט דיין ליד.

און פאלסטו, כאווער, בא מאדריד,
וועסט אויפשטיון אין מיליאָנען טריט
פון יעדן פּאָלק און לאַנד.

און פאלסטו, כאווער, בא מאדריד,
מיט ביקס פארקלעמט אין האנט.

נאם יאם

פריינט, קום, מיר'ן ארויסגיין צום יאם,
זיצן, און קוקן און שווייגן —
שטיל — פארגעסן פון לעבן,
שליסן די אויגן און שטייגן.

וואָס טייגן די רייד

אויסגעשוויגן דעם שטאַרקסטן געשריי,
וואָס טייגן די רייד?
די שטאַרקייט פון דעמב ליגט אין זיין שטאַם,
די בלעטער נאָר קלייד.

פאַרשפאַרט אין ברוסט דעם שטורמישן יאָם,
פאַרהאַלטן דעם שטראָם.
געראַנקען, ווי וואַסערן, גרונטעווען טיף,
דערנרייבן דעם טהאַם.

עס שרייט יעדעס קינד, ס'רעדט און רעדט יעדער נאַר.
עס שווייגט אָבער נאָט!
אַף שטורמישע זעגלען שטומט מײן געשריי,
הויך ביז די בערג אַראַראַט.

באם יאם

I

איך האָב נעכטן דעם ברעג פון יאם געזען צעשטורעמט.
ניט ווי אלע טאָג, ווען דער ברעג איז פרום און שטיל.
כוואַליעס רוישיקע, האָבן איינע אין די צווייטע זיך געפורעמט,
„ער-זייעדיק“ געוואָרפן זיך אין פּאָזעס פּרעך און פיל.

ברויזנדיק האָבן כוואַליעס איינע אַף די צווייטע זיך גענאָסן.
סוידעס זיסע, יאַמיק פליסיקע, געשושקעט אין געהיים,
זיך געראַנגלט, און אַרומגענומען, און צוזאַמען זיך געשלאָסן.
און אָפּגענאָסן איינע האָט דער צווייטער מיט אַ ווייסן שוים.

האַרבסטיקע ווינטן האָבן ריטמיש און צום טאַקט פאַר די כוואַליעס
צוגעזונגען.

גראַע קנולן וואַלקנס, זיך איינע אַף די אַנדערע גערוקט.
וויילדע וואַסער־פייגל זיינען פאַטשנדיק און שרייענדיק געשפרונגען —
און איך —

מיט בענקשאַפט און מיט ציטער — וואונדערלעך פאַרגאַפּט,
זיך פרום צום יאם געבוקט.

II

און געשטאנען בין איך היינט אפן זעלביקן אָרט,
נעקסט אויף אלע זייטן און ניט געגלויבט די אויגן מיינע.
איז דאָך דאָס דער יאָם — דער זעלביקער יאָם פאָרט —
טאָ וואַרזשע איז אַהינגעקומען דאָס לעבן זיינע ?

ווייס און שטיל. ער ליגט אויסגעצויגן ווי אַ מעס.
קיין ריר, קיין קער. ליגט איינגעבונדן אין זיינע ברעגן,
גלאַט און גליטשיק, ווי אַן אָפּגעקילטער פּרעס.
איז דאָס דער זעלביקער יאָם ? האָב איך זיך געטאָן פּרעגן.

יע, ס'איז דער יאָם — דער זעלביקער פּון געכטן.
אויסגעמאַטערט פּון דעם קאַמף, איז ער געבליבן ליגן,
פאַרקאַלעשט פּון די נעכטיקע ער-זי-איקע געפּעכטן.
אָפּגעצערט פּון ווייסן שוים וואָס ער האָט אַרויסגעשפּיגן.

דער שטורעם איז אַוועק און לאָזט אים רואיק אין זיין כאַלעם.
די זון פּון אויבן שיסט אַרונטער אירע שטראַלן אים צו וואַרעמען.
די בייזע וואַלקנס האָבן מיט אים געשלאָסן שאַלעם.
און איר, איך פּרעג :
אַף מיר, ווער וועט זיך דערבאַרעמען ?

האַרבעט

האַרבעט — בײן-האַשמאַשעס צווישן זומער און ווינטער.
אָף גאַלדענע בלעטער די מאָרגן-זון העל ;
האַרבעט — פּאַלנדיקע שאַטנאָס אָף אַ וועלט וואָס גײט אונטער —
זינגענדיקע מאָרגנס שוין וואַרטן אָפּן שוועל.

בייך האַשמאַשעם

אין ווינטיקע פאַרנאַכטן געווארט האָב איך אַך אַ ר.ו.
אַ האָז צעשראַקן,
האַט אַך פאַרפלאַנטערטע וועגן זיך געיאָגט און געשפרונגען —
צו אַ זיכערן טויט.
פאַרקישעפטע גראַע קוסטעס האָבן פאַרפאַרבט די שטראַלן —
צעליינט שוואַרצע שאַטנס.
פאַנים פון באַרג אין רויטקייט געברענט,
זיין קערפער אַרום אין ווייסקייט געוויקלט.
וואַלסן-געפעכט,
צעטרייסלט מיין ר.ו.
שוואַרצע כאַיע פון נאָרע געקראַכן.
עלעקטרישע שפּיזן פון הייך און פון העכער,
אין שוואַרצקייט געשטאַכן.
נאַכט.

האַרבעט

דער ברייטער פּאַנים פון „גריין“* איז באַשפּריצט מיט שפּרינקעלעך—
געלינקע און רויטינקע.

דער ווינט דרייט אַרום פּלאַטערלעך אין לופטן.

די זון גלעט מיט שטראַלן ווי זייד.

די קלויסטערס שאַטענען זיך אויפן פּאַרכיישעכטן גראַז.

אַ יונג מיידל שוועבט דורך אין אַ העל-לייכט קליידל —
וואַרעם.

אַ פּרוי גייט איינגעטוליעט אין אַ מאַנטל —
קאַלט.

סטודענטן גייען בערויגעזע מיט ביכער אונטער די אַרעמס.

אַ מאַכנע פייגעלעך פליען דורך און פאַרשווינדן אין דאַרעם.

אַ היימלאַזער הונט לויפט צעשראַקן.

די ביימער האָבן דערפילט די קומענדיקע שרעק און האָבן געביטן
די קאַלירן,

די שוואַכערע זיינען געל געוואָרן ;

די שטאַרקערע האָבן זיך פאַרשעמט און זיינען רויט געוואָרן

און אַלע טרייסלען פון זיך דעם זומער אַראָפּ.

מענטשן זיצן אַף בענק פאַרכמורעטע :

וואָס וועט זיין ?

אַן עלטערע מיידל זיצט, רויכערט אַ סיגאַרעט און קלערט אין אָפענעם

בוך אַריין :

— שוין נאָך אַ זומער אוועק !

* גריין — אַ פאַרק אין צענטער פון ניו-העיוון.

איין אַרבעטער זאָגט צו אַ צווייטן :
איך האָב דריי כאַדאָשים געאַרבעט אַפֿן נייעם טעלעפֿאָן־ביניען,
געווען אַ גוטער זומער.
אַ מאַן פֿרעגט אַ צווייטן :
— האַסטו שוין קוילן ?
האַרבעט !

קומט די נאכט אָן

קומט די נאכט אָן — פּייל פּון בייגן,
מיט פּאַרמאַכטע בלינדע אויגן,
מיט רויט־טונקעלע קאַרעלן
און זעצט זיך אויף מיינע שוועלן.
איך עפּן אויף ברייט מיינע טירן,
דעם ליבן גאַסט אַרײַנצופירן ;
טוליע זיך אַרײַן אין נאַכט,
מיד פּון טאַגעדיקער שלאַכט —
לינגט מיך נאַכט אַרײַן אין בעט,
מיין הייסן שטערן, זי טוט אַ גלעט,
נעם איך זיך מיט נאַכט אַרום,
ליבן מיר זיך הייס און שטום.
זי דערציילט מיר סוידעס אָן אַ סאַף,
קיין צוטריט האָט צו מיר דער שלאַף.
בינד איך זיך אין נאַכט אַרײַן,
ביז די זון עס שלינגט זי איין.

אינוזאמע נעכט, איר מיינע נעכט!

אינוזאמע נעכט, איר מיינע נעכט —
איך זינג צו איך מיין שענסטע ליד,
איר גאנצט מיר אויס וואָס טאָג צעברעכט.

אינוזאמע נעכט, איר מיינע נעכט :
איך פאל אַ מידער — פון טאָג אַנטוישט,
דער טרוים ווי שטאַרקע וויין באַרוישט.

אינוזאמע נעכט, איר מיינע נעכט —
צו איך געהערט מיין שענסטע ליד!

פון שמערן ביז שמערן

פון שמערן ביז שמערן

איך יאָג צו דער אַרבעט פון שמערן ביז שמערן.
דער ביניען, ער כאַפט מיך אַרײַן אין זײַן וועב.
דער קלאַנג פון דעם האַמער, ווי קײט לאָזט זיך הערן.
ס'דױשט דער בוים פון דעם וואַלד אין די צײַן פון מײן זעג.

איך יאָג צו דער אַרבעט פון שמערן ביז שמערן.
מיט טאָג איך גײ אויף און מיט טאָג איך פאַרײַ.
מײנע טעג : פון קײט־דײַנגען, אַלץ ווײניקער זוערן.
מײנע שאַען, ווי קערנער, אין שטעט איך פאַרזײ.

אַרבעט איך פֿלײסיק, פון שמערן ביז שמערן.
פון באַלסן אַף באַלסן, איך לױף אַף געײעג.
מײן ליד, צעטראַגט זיך אין לײדיקע ספערן.
דער הובל פֿרעסט אויף, מײנע ליכטיקע טעג.

איך בין א שמיד

איך בין א שמיד, פאר ארבעט שטענדיק גרייט.
מיין ליד, איז האמער אָן הייסן אייזן.
געקנאָטן איז אין שווייס מיין שוואַרץ ברויט.
מיין לעבן, דורך פֿלאַם און רויך און אייזן.

איך בין א שמיד, קנעט דעם אייזן — שטאַל איך בויג.
בלאָז רויטע פונקען מיטן ווינט פון זאק.
צום טאַקט קלאַפּט מיין האַרץ און ס'בליצט מיין אויג,
גלי איך אָן דעם אייזן, פורעם אויס אַ האַק.

איך בין א שמיד, איך שמיד אויס האַק און שווערד.
צעבלאָז אויך פונקען אַף דער גאַנצער ערד.

דער האר פון זעג און פון דעם האמער

איך בין דער האר פון זעג און פון דעם האמער.
איך שנייד, איך הובל, איך ארבעט מיטן דלאָט.
אין פרעסט פון ווינטער, אין היץ פון זומער,
בוי איך הייזער — שטאַט נאָך שטאַט.

און אז עס ווערן פארטיק שטעט אַ סאך,
נעמסטו זיי אַלע און פארשליסט, פארשליסט;
איך וואָגל מיט מיין קינד אום אָן אַ דאָך,
שניי און רענן אַף אונדז עס פאַלט און גיסט.

איך שטיי פאר דיר גרייט

איך שטיי פאר דיר גרייט — שימשן האניבער.
מיון קויעך איז וויסן, ניט קיין לאנגע האָר.
קאָנסט מיך ניט, פלישטי, וואַרפן אין גריבער,
שאַרף — מיינע אויגן ; וואַרט, פייערדיק־קלאָר.

קאָנסט מיך ניט נאָרן מיט פאַלשער דילע,
מיט בלוט איז דיין וויין, דיין וואַרט איז פאַרסאַמט.
קאָנסט מיך ניט ברענגען צו דיין גאַט'ס טפילע,
מאַכן מיך דאָרט פאַר דיין שפּאַטישן קלאַון.

דו האסט פארנומען אלע פעטע זאנגען

דו האסט פארנומען אלע פעטע זאנגען,
די מאַגערע פאר מיר זיינען געבליבן ;
מײן וואַלן שאַף פון מיר האַסטו געפאַנגען,
אין שטוב בײ מיר די גרױל האַט זיך פאַרקלױבן.

כ'שניד און בינר אין סנאַפּעס פאַר דיר קאַרן.
איך אַסער און דאַרף בעטן באַ דיר ברויט.
זיך — דו נעמסט די אַלע זאַטע יאָרן,
דער הונגער פאַר מײן אָפּן טיר עס שטייט.

דזשאן

דזשאן איז שוואַרץ און ברוין.
ניט קיין יערושע פון זיין ראַסע,
נאָר פון ווינט און פון זון,
איז דזשאן ברוין.

דזשאן איז אַ דיריגענט.

עס קאָכט אַ מאַשין.
סר-טורטו, סרו, טר-טו, סר-טורטו!
הענט וואַרפן אין מויל פון דער מאַשין —
צעמענט, שטיינדעלעך און זאַמער.
אַ דער גיסט שטראַמען וואַסער.
דזשאן גיט אַ דריק אין מאַשין, און אַ הייב מיט אַ האַנט.
עס שטראַמט אַרויס אַ שטיינערדיקע פליסיקייט.
שטופ-וועגעלעך פירן אַוועק די פליסיקייט.
גיסן, גיסן, און גיסן אויס:
שאַסייען,
סלופעס,
ווענט,
טורעמס און בריקן.

און דזשאן פילט ווי א קעניג :
א קעניג איבער וואסער, איבער צעמענט, איבער מאשין און הענט.
פארט דזשאן דורך טונעלן,
זעט ער :
וואסער, צעמענט און הענט.
שפאנט דזשאן איבער בריקן,
זעט ער :
וואסער, צעמענט און הענט.
די גאנצע שטאָט איז בא דזשאנען :
וואסער, צעמענט און הענט.
איז דזשאן בא זיך דערהויבן,
ווייל ער איז דער דיריגענט —
פון וואסער און צעמענט,
פון מאשין און הענט.

מײן האַנט

איך שלאָג זיך מיט דעם בוים פון וואַלד.

דער בוים, ער מאַטערט אויס מיין יעדן גליד.

איך לאָז ניט אָפּ.

דער בוים — ער שלאָגט מיט רויער קראַפּט,

איך — מיט האַק און מיט מיין ליד.

דער בוים — שטעכט מיט שאַטן קאַלט און שטום,

איך בין יונג —

און שנייד מיט זון.

באַזיגט האָב איך, דעם בוים פון וואַלד.

זיין סרוין, אין ערד אַרײַנגעגראָבן.

צעשראַקן רוישט דער גאַנצער וואַלד.

די קראַץ, פון דער הייך,

אַ קאַדעש שאַלט.

דער בוים, איז געוועזן הייך און גראַב,

האַט ער געגעבן ברעטער פיל —

שטעל איך אויף פון זיי פיר ווענט,

פאַרצי אַ דאָך,

לייג אַ דיג,

מאָך זעקס פענצטער, מיט צוויי טירן,

וועל איך ווינטער מער ניט פּרירן.

עם געווינט דער פאָעט

העי, העי, דו פאָעט,
שנייד גיכער דאָס ברעט.
זע, ברעטער אַ סאך,
און גרויס איז דער דאך.
עס יאָנט זיך דאך פרענק,
ניט פארליר דאָס געוועט.

פון דאך — דער פאָעט:
דעם זונפארנאנג זעט.
שוין מיר יעדעס גליד,
דאך הארץ זינגט אַ ליד.
אין ספערן העט-ווייט,
פארשווינדט דאָס געוועט.

דער סטאַליער-פאָעט,
נאך האלבע נאכט, שפעט,
בויט שלעסער אַ סאך,
פון לופטן אַ דאך.
עס שלאָפט שוין לאנג פרענק,
עס געווינט דער פאָעט.

אין פאלק־טאן

ניט אַליץ לעבט דאָך אייביק

ניט אַליץ לעבט דאָך אייביק, אויך ניט די ליבע —
דאָס איז דאָך טאַקע פון מיין קאַלטקייט די סיבע :
צוגעזאָגט דורך אייביק צו ליבן, האָב טאַקע געמיינט,
וואָס קאָן איך העלפן, מיין האַרץ איז געוואָרן פאַרשטיינט.

נו, ווינטש איך דיר גליק און זאָל עם געשען —
איך בין דאָך דיר אַ פריינט און וויל דורך גליקלעך זען ;
געפין זיך אַ צווייטן געליבטן און פריינט,
לעב מיטן מאָרגן, פאַרגעס זיך אָן היינט.

וועסט ווען פאַרבייגיין מיין צוגעמאַכט טיר,
האָב ניט קיין מוירע און קלאַפּ אָן אין איר.
איך וועל זיין צופרידן אַמאָל דורך צו זען,
איך וועל ניט פאַרגעסן וואָס דו ביסט מיר געווען.

מען קאן ניט דרייען די רעדער צוריק

איך ווייס, מען קאן ניט דרייען די רעדער צוריק, —

מען קאן ניט אָפּנויגן דעם ווינט פון זיין זעג;

מען קאן ניט אָפּשטעלן די זון פון איר גאַנג;

מען קאן אויך ניט רויבן דעם נלאָס פון זיין קלאַנג.

מען קאן ניט אויסלעשן די שטרענדלעך פון הימל;

מען קאן ניט אויסצייילן די זעמדלעך פון יאָם;

מען קאן ניט באַזיגן די שטאַרקייט פון ברויט;

מען ווייס ניט, פאַרוואָס ליבע איז שטאַרקער פאַר טויט.

מידל, קום, מיר'ן בלימעלעך קלייבן

מידל, קום, מיר'ן בלימעלעך קלייבן —
אפן גרינעם פעלד ;
איך — דאָס פערדל, וועסט מיך טרייבן,
דו וועסט זיין א העלד.

א בלומען־קרענצל וועסטו פלעכטן —
פאר מיין בלאַנדן קאָפּ,
דאָ באַם וועגעלע דעם רעכטן,
קום מיט מיר אַראָפּ.

גראָזן ווילדע, העכער ס'קליידל,
לויף מיט מיר גאַלאָפּ :
ביסטאָך אַ פאַרשייט מידל,
האַסטאָך ניט קיין צאָפּ.

לויף אין וועלדל זיך אַפרוען —
ביסטאָך ניט קיין טרום.
ביי אונדז ביידן פייער־אויגן —
וועל נעמען בלויז אַ קוש.

— גענוג שוין אינגל, מאַמע ט'שרייען,
ס'איז שוין אזוי שפעט.
— נאַריש מידל, שטרוי דאַרפסט קייען,
גיב זשע נאָך אַ גלעט.

וואָס זשע מאַכסטו, טייערער

וואָס זשע מאַכסטו, טייערער,
ליבינקער דו מיין?
איך קוק דאָך מיינע אויגן אויס,
נאָכן בריוול דיין.

צוויי מאָל אַ טאָג דער בריוורטרעגער,
נייט פאַרביי מיר דורך, —
פעלט ער אויס מיין איינזאַם טיר,
אין האַרצן טוט אַ שטורך.

כל'וויל דאָך זיין מיט דיר פאַרבונדן,
דורך אַ שטראָמעלע פון טינט;
וועט עס דאָך פאַרהאַלטן מיר —
מיין הייסע טרער וואָס רינט.

נו, גיכער, דו שמיד

נו, גיכער, דו שמיד,
שמיד אָן מיין פּערד,
אוועקרייטן וויל איך, האָ, האָ!
אָפּגעזונגען מיין ליד,
פּאַראַקערט מיין ערד —
נו, וואָס האָב איך, נאָך צו טאָן — דאָ?

דאָס פּערד שוין געשפּאַנט,
גרייט איז דער רייטער —
נו, זייט זשע איר אַלע געזונט!
וואו איז דאָס לאַנד,
דאָרט צי נאָך ווייטער?
וועלכע זעט היילן מיין זואונד?

א פליגעלע צו א שטיין

א שטיין האָט זיך געגרויסט פאר א פליגעלע :

— וואָס טויג דיר דיין לעבן ?

דו ביסט שוואַך און קליין, —

פון ווינט געטראָגן,

פון פראַסט פארצערט,

דיין זיין — נאָר אייניקע טעג.

איך ! —

איך ליג שוין דאָ הונדערטער יאָרן.

מיך רירן ניט —

ניט ווינטן,

ניט שטורעמס.

מיך קאָנען ניט פארצערן —

ניט היצן, ניט קעלטן.

געפלוין איז דאָס פליגעלע הויך איבערן שטיין,

און האָט געענטפערט :

— נו, הויב זיך אַ רענע כאַטש אויף צו דער זון !

דיין זיין איז אַן לעבן —

אַן פרייד,

אַן קומער,

איך לעב און איך זינג

און שטאַרב מיטן זומער.

מויל און געדאנק

א מויל —

האָט אויסגעלאַכט דעם געדאַנק :

— דו דענקסט,

דו קלערסט,

ווער הערט דײַך ?

דו האָסט קיין קאַל :

קיין קלאַנג,

קיין געזאַנג.

איך שריי !

איך באַפעל !

מען הערט וואָס איך זאָג !

געדאַנק האָט באַשלאָסן,

מיטן מויל קיין וויסועך ניט פירן,

איז ער פון אים אַוועק.

האָט זיך מויל אָן געדאַנק —

פאַרשלאָסן,

געבליבן אָן לאַשן !

א וואַלקן

א וואַלקן — גראָ
און שווער ווי א בער,
האָט פאַרשטעלט די זון
און געמאַכט
פון העלן טאָג —
נאַכט.

האָט דאָס דערווען דער שטורעם,
וואָס רוט אָף די שפיצן פון די בערג, —
האָט ער זיך גענומען יאָגן צום וואַלקן:
שלאָגן מיט דונערן,
ברענגען מיט בליצן.

האָט זיך דער וואַלקן דערשראָקן און זיך שטאַרק צעוויינט;
האָט זיך די זון צעלאַכט, —
איז צוריקגעקומען דער טאָג
און ס'איז אַנטלאָפן די נאַכט.

אִינְהַאֶלֶט

אינהאלט

מײן אומרו

- 7 ליד דו מײן —————
9 איך בין פון איינזאמקייט געפאנגען —————
11 איך וויל ניט קיין סאך —————
12 מײן פאָטרעט —————
13 מײן אומרו —————
14 הארץ און געדאַנק —————
15 קאָן איך ניט דעם הימל גרייבן —————
16 וואוהין ווייטער ? —————
17 דער אומרו פון ניריאָרק —————
18 ניריאָרק, זאָג ! —————
19 הייב אויף דיין אויג —————
20 מײן אויג האָט היינט געזען —————
21 נאָר שטיקעלעך ערד —————
22 מײן כאַווער—דער קלוגער געדאַנק —————
24 איבער די וועגן לאָז איך זיך אוועק וואַנדערן —————
25 איך לאָז זיך אין וועג —————

צו דיר

- 27 דו ביסט מײן אָנהייב —————
23 איך נעם מײן געדאַנק —————
29 פון העלן פרימאָרגן ביז נאַכטיקן שפעט —————

- 30 — — — — — ברענג צו מיר דיין העלן זומער
 31 — — — — — איך בין אן דיר
 32 — — — — — ווי אן אפגעהאקט בוים
 33 — — — — — מיינע קאלירן
 34 — — — — — מין שוועל איז געבליבן אומבאטראָטן
 35 — — — — — פריי ווי אן אַדלער אַרויספליען
 36 — — — — — אז דו וועסט אַמאָל
 37 — — — — — גיב מיר שאַען
 38 — — — — — דערמאָנונג

צו אייך, מיינע נאָענטסטע

- 41 — — — — — ווייט בין איך פון אייך
 43 — — — — — צו אַ געבורט־טאָג
 44 — — — — — מין טאָכטער כאַיקע
 45 — — — — — מיערקע מין זון
 46 — — — — — איך ווייס
 47 — — — — — סאַנעט
 48 — — — — — ברודער מיינער
 50 — — — — — קום, באַהאַלט זיך אין מין האַרצן, גאָט
 51 — — — — — אויפן טויט פון אַ כאַווער
 52 — — — — — ראַבערטאָ
 53 — — — — — צעקלינגען וועט אין וועלט דיין ליד

באָם יאָם

- 55 — — — — — פריינט, קום, מירן אַרויסגיין צום יאָם
 57 — — — — — וואָס טייגן די רייך
 58 — — — — — באָם יאָם I
 59 — — — — — באָם יאָם II

האַרבסט

- 61 — האַרבסט בײן־האַשמאַשעס צווישן זומער און ווינטער — —
63 — בײן־האַשמאַשעס — — — — —
64 — האַרבסט — — — — —
66 — קומט די נאַכט אָן — — — — —
67 — איינזאַמע נעכט, איר מיינע נעכט — — — — —

פון שטערן ביז שטערן

- 71 — פון שטערן ביז שטערן — — — — —
72 — איך בין אַ שמיד — — — — —
73 — דער האַר פון זעג און פון דעם האַמער — — — — —
74 — איך שטיי פאַר דיר גרייט — — — — —
75 — דו האָסט פאַרנומען אַלע פעטע זאַנגען — — — — —
76 — דזשאַן — — — — —
78 — מיין האַנט — — — — —
79 — עס געווינט דער פּאָעט — — — — —

אין פאַלק־טאָן

- 83 — ניט אַלץ לעכט דאָך אייביק — — — — —
84 — מען קאָן ניט דרייען די רעדער צוריק — — — — —
85 — מיידל, קום, מירן בלימלעך קלייבן — — — — —
86 — וואָס זשע מאַכסטו, טייערער ? — — — — —
87 — נו, גיכער, דו שמיד — — — — —
88 — אַ פליגעלע צו אַ שטיין — — — — —
89 — מויל און געדאַנק — — — — —
90 — אַ וואַלסן — — — — —

